

Alsoo in de Keyserl: Ryckxs over Post-Amts Gazette der Stadt Ceulen de A^o 1775. & N° 167. onder andern een geprobeert Præservatif-Recept tegens de Hoorn Vee Sieckte geïntereert staet, ende men uyt die daerin gespecificeerde ingredientien selver oordeelt, dat sulck daenig præservatif de beste werckinge doen moet, aengesien de gemelde ingredientien alle Voorneeme specifica syn in Epidemique Kranckheden, ende dat men verders uyt die daerby insgelyckx bekend gemaecte Attesten oock siet, dat voorst: middel alreets volkoomen goed is worden bevonden, soo is het dat men in hoope dat de Ingeseten en dees Landts sig van hetzelfde middel mogen bedienen, voor goet gevonden heeft, sulxs tot jedermans kennis te brengen, ende Luyt hetzelfde als volgt, te weeten: Men neemt

1. Venetianischen Mithridaet.
2. Els-knoppen.
3. Wynruyte.
4. Swart Nieskruyt wortel,
ofte in Latyn radices Ellobori nigri.
5. Valerian.
6. Angelica Wortel.
7. Lorbeeren ofte soo genoemde Bakeleers Korens.
8. Groenen Vitriol.
9. Ordinairen Swefel.
10. Wederdoot ofte in't Latyn Trichomanes
ofte Polytrichum.
11. Bilsen Saet.
12. Witten-Mostaert Saet.
13. Dillen ofte in't Latyn Anethum.
14. Duyvels Dreck.
15. Camphor.
16. Myrrhe.

Van alle dese Specien neemt men van jeder twee Loot, pulveriseert deselve geheel syn, ende vermengt se seer goed door een, Waernaer men daer by giet ongeveer twee oort Herrings Peekel, ende alsdan dit alles 24 uyren by een maetig Vier trecken laet, oock daernaer, soo veel suyveren Teer daerby doet, tot dat het soo dyck als een Conserv word, ende moet ovrigen dese Medecyne in eenen wel toegemaecten Aerden-Pot op eene getempereerde plaetse bewaerd worden.

Het gebruyck hiervan is nu, dat men, om in't begin de Natuyre der Beesten tot deese Medecyne gewoon te maecken, aen een volwasen Beest 4. Weecken lanck alle 8. Daegen s'Morgens vroegh daarvan de groote van ongeveer eene kleyne Boomnoote op een stuck Broodt ingeeft, edogh is wel te bemercken, dat het Vee voor het inneemen nuchtern syn, ende drie Uyren daerop vasten moet, oock word de voorst: Medecyne op eenen kandt van het Broodt gesmeert, op dat het Vee deselve soo haest niet proeve: in val effentwel op deese maniere de ingevinge sikh niet wel soude doen laeten, soo kan alsdan sulxs met eenen houteren Spaen in den hals des Vees geschieden, ende word ovrigen de prise aen jonger Vee naer proportie gegeven:

Heeft

ontfangen den 22 jbris 1775

Heeft men nu 4. Weecken lanck alle acht daegen op deese maniere vortgevaeren, ende dat men de Sieckte in de Naebuyschappe bespeuren soude, soo bruyckt men dit middel alle 14. ofte 20. daegen, ofte is deseive in de plaetse selfs, ofte wel over de deure, soo vaert men vort met sulcke alle achtdaegen in te geeven.

By soo verre men edogh van geene Kranckheyt onder het Vee en weet, soo moet dien effentwel onvermindert het voorss: Middel dogh in de Lente ende Herfst aen het Vee ingegeeven worden, ende vermits nu verders door die in de voorss: Gazette geïnseerde ende hierbey gevoegde Atteste verseeckert word, dat, in val oock een stuck Vee het welck van dit praeservativ genooten heeft, werckelyck van de Sieckte soude bevallen worden, het selve dogh niet bersten, noch de overige Bersten des stals aensteeken soude: Soo vertroouwt men oock dat een jeder syn eygen Welvaeren ter Herten neemende inwoonder des Landts sijn van dit Middel bedienen sal om soo veel te meer als het selve geenlints kostbaer is, ende daervan een seer lanck gebruyck gemaect kan worden:

Weshalven dan oock aen alle Magistraeten, Amtliedens ende Regeerders des platten Lands, hiermeede aanbevoelen word, dit Circulare ter gewoonelycke plaetsen Publiceeren ende affigeeren te laeten.

Geldern den 23. Octobr. 1775.

Konl: Preuss: Lands Administrations-Collegie des Hertoghdoms Gelder
Plesmann, Fhr. v. Keverberg, Portmans, Heinius, Kanitz, Poell,

CIRCULAER.

Aen alle Magistraeten, Amtliedens
ende Regeerders, des Konl: Preuss:
Andeels in't Hertogdom Gelder.

Attestata.

ATTESTATA.

Neffenstaende præservativ: Recept heb ick in het vierde jaer gebruyckt, ende alofwel in dese Pastorye Quadrath ende Naerbuyschap rontom de Vee sieckte over een jaer aengehouden heeft, 100 is dien onvermindert dese quael tot myn Vee niet gekomen, maer is veel meer herselfe Godt sey danck daervan bewaert gebleven, dusdaenig dat selvers die van my onderhouden wordende spring-Rinder, al of oock al deselve die quaelyck gebeetert gewesene Beesten besprongen hebben, dogh nogh al geen den minsten aenstoot der Kranckheydt gehadt hebben.

Des ter waerer Oirkonde hebbe dit eygenhandig onderteeckent, ende met myn aengeboore Pittschap gemunieert.

Schlendern den 22. Febr, 1772.

Sign: F: A: Fryheer Raitz von Trentz.

Ick ondergeff: Pastor tot Quadrath kort by den Ridderstz Schlendern beruyge, dat ick neffenstaende præservatif Recept gebruyckt, ende daerby waergenoomen hebbe, dat of wel eene van myne Koeyen in't voorige jaer, van die in myne Pastorye Quadrath, Ichendorf ende op de Ridderstz Trentz seer sterck gegrassceerd hebbende algemeyne Vee sieckte bevallen is geweest, sulcke dyen niet te myn sijn niet alleen erkregen heeft, maer oock nogh boven dien alle Beesten desselven stals van de sieckte geheel bevrydt sijn gebleven.

Quadrath den 22. Februarii 1772.

Sign: Corn: Joh: Heinen, Pastor in Quadrath.

Insgelyck certificeere ick ondergeff: Naebuer tot Quadrath woonachtig, dat ick voorff: Præservatif eenigen tydt met voordeel aen myn Hooren Vee gegeven hebbe, terwylen wel een van de Sieckte Kranck, edogh oock bald wederom gesondt is geworden, ende verders alle overige in denselven stall gestaen hebbende Beesten van deese algemeyne Plaege bevrydt sijn gebleven.

Quadrath den 22. Februarii 1772.

Sign: Frantz, Winand Efferts.